

## Anexa 1.2: Planurile de management de mediu și social ale proiectului

Planul de management de mediu și social (ESMP) pentru Proiectul M3 Tranșa II consolidează toate procedurile, planurile și controalele operaționale necesare pentru a asigura că construcția și exploatarea inițială se desfășoară în deplină conformitate cu legislația moldovenească și cu Cerințele de mediu și sociale ale BERD (PR1–PR10). ESMP transpune angajamentele asumate în ESIA în măsuri de management practice și aplicabile pentru Administrația Națională a Drumurilor (NRA), contractantul executiv, subcontractanții și inginerul de supraveghere. Acesta stabilește mecanismele de gestionare a riscurilor cheie legate de mediu, sociale, de muncă, de sănătate și siguranță la locul de muncă și de comunitate și include o serie de planuri de management tematice care descriu modul în care impacturile vor fi prevenite, minimizate sau atenuate pe parcursul ciclului de viață al proiectului. Fiecare plan de management definește obiectivele, acțiunile cheie, cerințele de monitorizare și rolurile și responsabilitățile clare, după cum urmează:

Titlu:	Planul de implicare a părților interesate și mecanismul de soluționare a reclamațiilor comunității (SEP și GRM)
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Furnizarea către părțile interesate a informațiilor exacte privind proiectarea proiectului, etapele de construcție și alte informații relevante.</li><li>▪ Să se asigure că utilizatorii drumurilor, utilizatorii transportului public și alte părți interesate sunt informați cu privire la locația și durata preconizată a devierilor temporare de trafic rutier care vor fi în vigoare în timpul etapei de construcție.</li><li>▪ Să sensibilizeze publicul cu privire la mecanismul de soluționare a reclamațiilor comunității, care poate fi utilizat de un utilizator al drumurilor sau de o altă parte interesată pentru a depune o reclamație cu privire la proiect, în cazul în care dorește acest lucru</li></ul>
Conținut cheie și măsuri de gestionare:	
Un rezumat al cerințelor privind implicarea părților interesate și divulgarea informațiilor din legislația națională și PR10.	
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Detalii privind părțile interesate identificate până în prezent și modul în care acestea vor fi implicate în etapele de construcție și de exploatare ale proiectului.</li><li>▪ Detalii privind modul în care informațiile exacte și actualizate asociate proiectului vor fi divulgate într-un format adecvat din punct de vedere cultural, inclusiv:</li><li>▪ Notificarea prealabilă cu privire la potențialele surse de perturbare a traficului și rețelele rutiere disponibile (deviere) în timpul etapei de construcție.</li><li>▪ Restricțiile de circulație care vor fi implementate de-a lungul podului, inclusiv detalii privind direcția de circulație deschisă traficului</li><li>▪ Posibile întreruperi ale conexiunilor la utilități pentru locuitorii din zonă și întreprinderile locale.</li><li>▪ Modificări ale rutelor, orarelor și frecvenței transportului public, precum și detalii privind rutele alternative de transport public disponibile.</li><li>▪ Informații privind siguranța rutieră pentru utilizatorii drumurilor, inclusiv informații specifice pentru pietoni, bicicliști, persoane cu dizabilități și copii.</li><li>▪ Un rezumat al feedback-ului primit până în prezent de la părțile interesate cu privire la proiect și modul în care acesta a fost utilizat pentru a îmbunătăți și ajusta proiectul.</li><li>▪ Un rezumat al Mecanismului comunitar de soluționare a reclamațiilor și modul în care va fi promovat acest mecanism, astfel încât să fie accesibil și adecvat din punct de vedere cultural</li><li>▪ Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități</li></ul>	

Titlu:	Planul de gestionare a utilităților
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Identificarea cu precizie a tuturor infrastructurilor de utilități care ar putea fi afectate de proiect, astfel încât riscurile pentru sănătatea și siguranța la locul de muncă ale forței de muncă din sectorul construcțiilor să fie evitate/reduce la minimum, în măsura posibilului.</li><li>▪ Să se asigure că locuitorii din zonă și alte părți interesate nu se confruntă cu o întrerupere temporară a accesului la utilități, dacă este posibil, iar dacă o astfel de întrerupere este inevitabilă, aceasta să fie minimizată prin informarea prealabilă a părților interesate.</li><li>▪ Să se asigure că persoanele vulnerabile care ar putea fi afectate de o întrerupere temporară a utilităților sunt informate în prealabil și li se oferă sprijin suplimentar, acolo unde este necesar.</li></ul>

	Să sensibilizeze cu privire la mecanismul comunitar de soluționare a reclamațiilor, care poate fi utilizat pentru a depune o reclamație cu privire la proiect, în cazul în care doresc acest lucru, inclusiv în ceea ce privește întreruperile temporare ale utilităților
<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Un rezumat al cerințelor naționale asociate procesului utilizat pentru relocarea unei utilități și pașii/aprobările necesare din partea autorităților guvernamentale relevante.</li> <li>▪ Rezultatele sondajelor detaliate efectuate pentru a identifica prezența și disponerea utilităților care vor fi afectate.</li> <li>▪ Detalii privind numărul de persoane care se preconizează că vor fi afectate de orice întrerupere temporară a utilităților și tipurile de receptori sensibili afectați (dacă există), cum ar fi unitățile de sănătate, școlile etc. Deși nu au fost identificați astfel de receptori sensibili în zona imediată a fiecăreia dintre cele 4 locații ale proiectului, este totuși posibil ca orice întrerupere să afecteze zona/regiunea locală pe măsură ce utilitatea este relocată.</li> <li>▪ Un rezumat al mecanismului de soluționare a reclamațiilor comunității și modul în care se va crește gradul de conștientizare cu privire la acest mecanism în legătură cu această activitate.</li> <li>▪ Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.</li> </ul>	

<b>Titlu:</b>	<b>Planul de Relocare (Expropriere)</b>
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Asigurarea faptului că Unitatea de Implementare a Proiectului (PIU) respectă cerințele naționale și ale PR5 pe parcursul întregului proces de planificare și implementare a relocării.</li> <li>▪ Asigurarea evitării impacturilor asociate relocării și, acolo unde evitarea nu este posibilă, minimizarea acestora în conformitate cu ierarhia de atenuare.</li> <li>▪ Asigurarea faptului că planificarea relocării se realizează cu informarea, consultarea și participarea persoanelor strămutate, în ceea ce privește opțiunile de relocare disponibile pentru acestea, conceperea măsurilor de refacere economică și asigurarea faptului că persoanelor vulnerabile li se oferă sprijin suplimentar.</li> <li>▪ Să se asigure că persoanele strămutate din motive economice sunt capabile să-și restabilească cel puțin, dacă nu chiar să-și îmbunătățească, capacitatea de a obține venituri și nivelul de trai în cel mai scurt timp posibil (dacă acest lucru este relevant).</li> </ul>
<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Un rezumat al cadrului de politici și de reglementare pentru relocare, cerințele aplicabile din PR5, diferențele cheie între legislația națională și PR5, precum și detalii privind măsurile pe care PIU le va lua pentru a le aborda.</li> <li>▪ Principiile și obiectivele de relocare, precum și detalii privind metoda utilizată pentru elaborarea RAP.</li> <li>▪ Un rezumat al impacturilor proiectului care se preconizează că vor apărea.</li> <li>▪ Un calcul al compensației care va fi acordată persoanelor strămutate.</li> <li>▪ Detalii privind modul în care vor fi furnizate măsurile de refacere economică și de îmbunătățire a nivelului de trai persoanelor strămutate din motive economice, împreună cu detalii privind modul în care persoanele vulnerabile vor fi asistate în timpul procesului de implementare a RP. Acest lucru va include, de asemenea, măsuri menite să îmbunătățească funcționarea întreprinderilor afectate în viitor.</li> <li>▪ Detalii privind consultarea părților interesate și activitățile de divulgare a informațiilor întreprinse în timpul pregătirii RAP, precum și modul în care acestea vor continua în timpul implementării RAP.</li> <li>▪ Un calendar și un buget pentru implementarea RAP.</li> <li>▪ Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare și evaluare utilizând indicatori-cheie de performanță (KPI), precum și roluri și responsabilități.</li> </ul>	
<b>NOTĂ:</b> Planul de acțiune pentru relocare va fi elaborat pe baza Cadrului privind achiziția de terenuri și relocarea (RAP).	

<b>Titlu:</b>	<b>Codul de conduită al lucrătorilor și Codul de conduită al personalului de securitate</b>
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Asigurarea faptului că toți lucrătorii, inclusiv personalul de securitate, sunt informați cu privire la standardele minime de comportament necesare la locul de muncă, pentru a reduce la minimum riscul de hărțuire și comportament discriminatoriu.</li> <li>▪ Asigurarea faptului că conducerea de nivel superior din cadrul PIU și a antreprenorului de construcții oferă îndrumare în ceea ce privește</li> </ul>

	<p>standardele de comportament necesare.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Pentru a se asigura că toți angajații beneficiază de instruire cu privire la conținutul Codului de conduită și confirmă în mod oficial că au înțeles și sunt de acord să respecte prevederile acestuia.</li> <li>▪ Să se asigure că Poliția de Stat acționează proporțional în urma unui incident de securitate.</li> <li>▪ Abordarea riscurilor potențiale la care sunt expuse femeile din cauza violenței bazate pe gen</li> </ul>
--	--

#### Conținut cheie și măsuri de gestionare:

##### O cerință pentru toți lucrătorii de a:

- Să acorde prioritate siguranței proprii și a celorlalți la locul de muncă.
- Își exercite dreptul de a „opri lucrul” dacă observă un act nesigur în desfășurare.
- Să aibă grijă de echipamentul individual de protecție (EIP) care le este distribuit și să se asigure că acesta este utilizat corect atunci când este necesar.
- Să raporteze cât mai repede posibil orice incident, accident evitat la limită sau altă problemă îngrijorătoare superiorului lor direct.
- Să nu consume substanțe ilegale, cum ar fi alcoolul sau drogurile ilegale, să respecte programul de testare aleatorie a alcoolemiei care va fi instituit și să se asigure că toate medicamentele prescrise luate la locul de muncă sunt aprobate în prealabil, în scris, de către un medic al unității.
- Să nu se comporte niciodată într-un mod care ar putea fi considerat de alții ca fiind jignitor, lipsit de respect, intimidant sau hărțuitor față de un alt membru al personalului sau față de un membru al publicului.
- Să nu permită niciodată ca rasa, culoarea pielii, religia, sexul, vârsta, originea națională, orientarea sexuală, identitatea de gen, starea civilă, dizabilitatea sau orice altă caracteristică să le influențeze judecata în ceea ce privește atitudinea sau comportamentul față de ceilalți la locul de muncă, inclusiv colegi, furnizori sau membri ai publicului.
- Să fie conștienți de importanța ca locul de muncă să fie adecvat pentru prezența femeilor și de faptul că violența bazată pe gen (GBVH) este interzisă la locul de muncă.
- Nu distribuiți și nu afișați niciodată materiale jignitoare, inclusiv imagini, desene animate și simboluri de ură neadecvate.
- Să vă informați superiorul direct dacă un membru al publicului sau o altă persoană (cum ar fi un angajat al unei companii din lanțul de aprovizionare) vă abordează pentru a formula o plângere.
- O cerință pentru tot personalul de securitate (pe lângă cele de mai sus) este:
- Să poarte întotdeauna uniformă, astfel încât să poată fi identificați clar ca personal de securitate, și să-și afișeze în mod vizibil ecusonul de identificare unic.
- Să fie prietenoși atunci când salută toți vizitatorii, îndeplinindu-și sarcinile într-o manieră profesională.
- Să nu abuzeze niciodată de poziția lor de autoritate.
- Să folosească forța numai dacă este absolut necesar și proporțional cu amploarea și gravitatea amenințării.
- Să nu poarte sau să utilizeze niciodată un obiect care ar putea fi considerat amenințător, inclusiv arme de foc, cu excepția cazului în care acest lucru este absolut necesar, și să le utilizeze numai în măsuri rezonabile și proporționale.
- Să raporteze fără întârziere toate incidentele de securitate superiorului lor direct.
- Să coopereze în permanență cu personalul de securitate pus la dispoziție de guvern.
- Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.

Titlu:	Planul de gestionare a forței de muncă
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Asigurarea unor practici de muncă echitabile, sigure și legale, în conformitate cu legislația muncii din Moldova, Convențiile fundamentale ale OIM și PR2 al BERD.</li> <li>▪ Definirea și gestionarea tuturor categoriilor de lucrători (angajați direcți, contractați și furnizori primari) pentru a asigura aplicarea consecventă a cerințelor PR2.</li> <li>▪ Protejarea drepturilor lucrătorilor, inclusiv egalitatea de șanse, nediscriminarea, libertatea de asociere și prevenirea muncii copiilor și a muncii forțate.</li> <li>▪ Asigurarea unor sisteme solide de resurse umane, gestionarea reclamațiilor și recrutare transparentă.</li> <li>▪ Promovarea ocupării forței de muncă și a achizițiilor locale, sprijinind beneficiile economice pentru municipalitățile afectate.</li> <li>▪ Asigurarea unor condiții de viață sigure, sănătoase și demne pentru lucrătorii din unitățile de cazare, în conformitate cu standardele IFC/BERD.</li> <li>▪ Consolidarea capacității contractorilor prin instruire, respectarea politicilor și evaluări independente înainte de mobilizare.</li> </ul>
Conținut cheie și măsuri de gestionare:	

Contractantul (contractanții) trebuie să pregătească și să implementeze mai multe instrumente de gestionare a forței de muncă interconectate în cadrul CESMP.

- Prezentare generală a utilizării forței de muncă: definiția categoriilor de forță de muncă: lucrători direcți, lucrători contractați, lucrători ai furnizorilor primari, numărul estimat al forței de muncă și distribuția acesteia.
- Politica de resurse umane: Politica de nediscriminare și egalitate de șanse, politica de prevenire a violenței bazate pe gen (inclusiv proceduri de raportare și răspuns), politica privind munca copiilor și munca forțată, politica privind organizarea lucrătorilor; Codul de conduită (pentru lucrătorii direcți și subcontractați): Mecanismul de soluționare a reclamațiilor lucrătorilor (WGM), evaluarea conformității: evaluare externă independentă a politicilor de resurse umane și a practicilor de muncă; analiza discrepanțelor față de legislația națională și PR2 al BERD; plan de acțiuni corective înainte de mobilizarea construcției.
- Condiții de muncă: contracte și condiții de angajare; acoperire socială, de pensie și de asigurare medicală; program de lucru, ore suplimentare, odihnă și concediu; standarde privind salariile și beneficiile; protecție împotriva discriminării și hărțuirii
- Planul local de angajare și achiziții: obiectivul privind procentul minim de lucrători locali; egalitatea de șanse în materie de angajare pentru femei și grupurile vulnerabile, oportunități de achiziții locale și publicarea transparentă a posturilor vacante; planul de recrutare, dezvoltare și formare a forței de muncă; proceduri transparente de recrutare; dezvoltarea competențelor; formare anuală privind violența bazată pe gen (GBVH) pentru toți lucrătorii (inclusiv subcontractanții); instruire obligatorie privind sănătatea și securitatea în muncă (OHS) și Codul de conduită.
- Planul de cazare a lucrătorilor: standarde aliniate la Ghidurile IFC/BERD privind cazarea lucrătorilor – amenajare, igienă, siguranță, protecție împotriva incendiilor, apă potabilă, gestionarea deșeurilor.
- Monitorizare și raportare: inspecții de muncă; registre de reclamații; registre de formare; statistici privind forța de muncă (inclusiv proporția de femei și de lucrători locali);

#### Măsuri de gestionare / Acțiuni de atenuare

- Elaborarea, adoptarea și implementarea tuturor politicilor de muncă necesare; furnizarea politicilor către toți lucrătorii într-o limbă pe care o înțeleg; solicitarea tuturor lucrătorilor (inclusiv subcontractanților și lucrătorilor din lanțul de aprovizionare) să semneze Codul de conduită; menținerea dosarelor complete ale personalului și a documentației de resurse umane.
- Nediscriminare, egalitate de șanse și prevenirea violenței bazate pe gen: asigurarea faptului că procesele de angajare, promovare și concediere sunt lipsite de discriminare; implementarea unei proceduri de răspuns la violența bazată pe gen centrată pe supraviețuitori; desfășurarea unei instruiți anuale obligatorii privind violența bazată pe gen pentru toți lucrătorii; aplicarea de măsuri disciplinare pentru încălcările Codului de conduită.
- Condiții de muncă: asigurarea respectării legislației naționale a muncii cu privire la: programul de lucru, pauzele și orele suplimentare; salarii și plata regulată a acestora; dreptul la concediu; vârsta minimă; interzicerea muncii copiilor și a muncii forțate la toate nivelurile proiectului, inclusiv la furnizori; înscrierea tuturor lucrătorilor în sistemele de asigurări sociale, medicale și de pensii.
- Mecanism de soluționare a reclamațiilor angajaților: instituirea unui mecanism de gestionare a reclamațiilor (GM) confidențial și accesibil pentru angajații direcți și subcontractați;
- Oferirea de instruire inițială privind utilizarea mecanismului de soluționare a reclamațiilor și drepturile lucrătorilor; instalarea de cutii pentru reclamații și afișarea datelor de contact ale mecanismului de soluționare a reclamațiilor în locații cheie; înregistrarea fiecărei reclamații și furnizarea unui răspuns formal, documentat; asigurarea că nu există represalii împotriva reclamantilor.
- Angajarea și achizițiile locale: implementarea unui proces de recrutare transparent, cu preferință pentru lucrătorii din municipalitățile afectate; atingerea unui procent minim de 30% din forța de muncă locală; publicarea anunțurilor de angajare prin intermediul autorităților municipale și al canalelor locale de informare; asigurarea egalității de șanse pentru bărbați, femei și grupurile vulnerabile; acordarea priorității furnizorilor locali, acolo unde este posibil.
- Recrutarea, dezvoltarea și formarea forței de muncă: verificați identitatea și vârsta tuturor lucrătorilor; asigurați o instruire inițială cuprinzătoare care să acopere: sănătatea și securitatea la locul de muncă, Codul de conduită, GBVH, GM, regulile șantierului și procedurile de urgență; organizați periodic discuții de informare și cursuri de perfecționare.
- Cazarea lucrătorilor: asigurarea faptului că spațiile de cazare respectă: standardele naționale din Moldova, Ghidul IFC/BERD privind cazarea lucrătorilor. Asigurarea: spațiu adecvat, ventilație, instalații sanitare, apă potabilă curată, siguranță împotriva incendiilor și ieșiri de urgență, sisteme de gestionare a deșeurilor; acces la asistență medicală, efectuarea de inspecții și întreținere periodice, asigurarea afișării regulilor de cazare și explicarea acestora tuturor rezidenților.
- Monitorizare și raportare: desfășurați audituri și inspecții de rutină privind forța de muncă; urmăriți componența forței de muncă (lucrători locali, gen, lucrători subcontractați etc.); monitorizați implementarea politicilor de muncă; înregistrați și raportați toate reclamațiile și soluțiile; documentați participarea la cursuri de formare și certificarea competențelor; raportați performanța forței de muncă către client și consultantul de supraveghere.

Titlu:	Mecanismul de soluționare a reclamațiilor angajaților
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Să ofere un mecanism prin care lucrătorii, inclusiv cei din companiile din lanțul de aprovizionare, să poată depune plângeri cu privire la termenii și condițiile lor de muncă, în conformitate cu PR2.</li> <li>▪ Să se asigure că reclamațiile privind condițiile de muncă sunt formulate din timp, înainte ca acestea să genereze îngrijorări la scară largă în rândul forței de muncă.</li> <li>▪ Să permită depunerea reclamațiilor în mod anonim.</li> <li>▪ Permite depunerea reclamațiilor de către un angajat fără teama de represalii împotriva persoanei care semnalează problema din partea conducerii superioare sau a altor persoane de la locul de muncă.</li> </ul>
<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ O descriere a procesului care poate fi utilizat de un lucrător pentru a depune o plângere cu privire la orice aspect al proiectului, inclusiv posibilitatea de a depune o plângere anonimă, și care asigură confidențialitatea reclamanților.</li> <li>▪ O descriere a procesului care trebuie utilizat pentru înregistrarea, investigarea și raportarea către persoanele care ridică nemulțumirea, pe tot parcursul procesului de soluționare.</li> <li>▪ Detalii privind procedura de apel în cazul în care persoana care a formulat reclamația nu acceptă soluția propusă.</li> <li>▪ Detalii privind modul în care existența mecanismului de reclamații al lucrătorilor va fi adusă la cunoștința forței de muncă și modul în care va fi monitorizată eficacitatea activităților de sensibilizare.</li> <li>▪ Furnizarea de sprijin lucrătorilor pentru a depune o plângere, în cazul în care acest lucru este necesar.</li> <li>▪ Detalii privind modul în care va fi menținut caracterul confidențial al reclamațiilor.</li> <li>▪ Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.</li> </ul>	
<p><b>NOTĂ:</b> Pentru a sprijini implementarea Codului de conduită al lucrătorilor, PIU va numi un punct focal GBVH și va oferi instruire și comunicări periodice pentru angajați și contractori cu privire la înțelegerea riscurilor GBVH la locul de muncă.</p>	

Titlu:	Planul de gestionare a resurselor umane și politicile de resurse umane
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Stabilirea unui proces de recrutare deschis și transparent.</li> <li>▪ Să vizeze în mod preferențial anumite grupuri de persoane pentru recrutare, inclusiv (1) adulți (bărbați și femei) care sunt persoane strămutate; (2) adulți șomeri care figurează în baza de date a guvernului; și (3) persoane care locuiesc în localități din apropiere.</li> <li>▪ Încurajarea femeilor și a persoanelor vulnerabile să depună candidaturi, astfel încât acestea să constituie o parte din forța de muncă.</li> <li>▪ Furnizarea de informații lucrătorilor cu privire la termenii și condițiile lor de muncă într-o manieră transparentă și adecvată din punct de vedere cultural, reflectând cerințele combinate ale legislației naționale, ale OIM și ale PR2.</li> <li>▪ Să se furnizeze informații lucrătorilor angajați temporar cu privire la durata preconizată a angajării lor, astfel încât, atunci când angajarea lor ia sfârșit, acest lucru să nu fie perceput ca un șoc brusc care duce la resentimente și/sau proteste.</li> <li>▪ Să se asigure un mecanism pentru desfășurarea unor discuții periodice între lucrători și manageri, într-o manieră deschisă și transparentă.</li> <li>▪ Să crească gradul de conștientizare cu privire la Codul de conduită al lucrătorilor și la Mecanismul de soluționare a reclamațiilor lucrătorilor.</li> <li>▪ Gestionarea riscurilor de încălcări ale drepturilor muncii (cum ar fi munca copiilor sau munca forțată) în cadrul lanțului de aprovizionare al companiilor utilizate de antreprenorul de construcții.</li> </ul>
<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Următoarele politici: Politica privind egalitatea de șanse, Politica privind programul de lucru și orele suplimentare voluntare, Politica privind drepturile omului și sclavia modernă și Politica privind sănătatea și siguranța la locul de muncă.</li> <li>▪ Un rezumat al drepturilor legale ale lucrătorilor și al obligațiilor angajatului și angajatorului, reflectate în legislația națională, convențiile Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și PR2.</li> <li>▪ Un rezumat al numărului de posturi și al profilului posturilor necesare pentru etapa de construcție, momentul</li> </ul>	



în care se preconizează că aceasta va avea loc, durata preconizată a angajării și diversele roluri între lucrătorii cu calificare redusă, calificați și cu înaltă calificare, precum și modul în care posturile locale de angajare vor fi oferite în mod preferențial grupurilor țintă identificate mai sus.

- O descriere a procesului utilizat pentru recrutarea personalului, inclusiv detalii privind modul în care posturile vor fi publicate, modul în care candidații pot depune cereri și ce sprijin va fi acordat candidaților care doresc să aplice, dar nu sunt în măsură să completeze un formular de candidatură din orice motiv (barierele lingvistice etc.), modul în care datele candidaților vor fi înregistrate într-un registru central/bază de date și modul în care candidații vor fi evaluați individual pe baza unor criterii clar definite pentru fiecare rol, pentru a determina adecvarea candidaților la cerințele specifice ale postului.
- Detalii privind modul în care lucrătorii vor putea obține un certificat de aptitudine pentru muncă în urma unui examen medical care va fi organizat și plătit de angajator.
- Interzicerea recrutării spontane a populației locale (la șantierele de lucru etc.) pentru a împiedica deplasarea persoanelor către șantier în căutarea unui loc de muncă. Orice persoană care dorește să candideze pentru un post trebuie să urmeze procedura formală, iar persoanele nu vor fi angajate „pe loc”.
- Obiective privind integrarea femeilor în forța de muncă din sectorul construcțiilor, atât în categoriile cu calificare redusă, cât și în cele cu calificare și înaltă calificare, precum și detalii privind modul în care femeile vor fi încurajate în mod specific să candideze pentru posturi de muncă.
- Detalii privind mecanismul comunitar de soluționare a reclamațiilor, care poate fi utilizat pentru a semnaliza o preocupare cu privire la modul în care sunt recrutați localnicii, precum și mecanismul de soluționare a reclamațiilor lucrătorilor, care poate fi utilizat pentru a semnaliza o preocupare pe durata angajării.
- Rezultatul unei evaluări a riscurilor din lanțul de aprovizionare, al unui chestionar privind achizițiile și al unui protocol de audit pentru a verifica existența potențială a muncii forțate și a muncii copiilor în lanțul de aprovizionare al antreprenorului de construcții.
- Modul în care drepturile legale și termenii și condițiile de angajare vor fi comunicate lucrătorilor la începutul și periodic pe durata angajării lor, utilizând un Manual al lucrătorului (sau alt tip de document). Acesta va include detalii privind Codul de conduită al lucrătorilor, salariul și procesul de plată, dreptul la libertatea de asociere și acordurile colective, indemnizația de concediere, programul de lucru, plata orelor suplimentare, impozitele și alte tipuri de deduceri, asigurarea de sănătate și securitate în muncă, protecția datelor, evaluările, politica și procedurile disciplinare, dispozițiile privind concediul de urgență, drepturile la concediu de maternitate și paternitate, dispozițiile privind perioada de probă, procedura de concediere, politica privind boala și absențele, stresul la locul de muncă, cererea de concediu fără plată, politica de denunțare a neregulilor și politica de formare.
- Detalii privind activitățile de formare care vor fi oferite fiecărui lucrător, inclusiv formarea inițială de inițiere privind Codul de conduită al lucrătorului și HSE.
- O referire la Codul de conduită al lucrătorilor, care trebuie semnat de toți lucrătorii, și modul în care lucrătorilor li se va reaminti periodic standardul de comportament așteptat de la ei.
- Detalii privind mecanismul de soluționare a reclamațiilor angajaților, care va fi disponibil în timpul procesului inițial de recrutare și pe toată durata angajării.
- Detalii privind o „linie telefonică de denunțare” la care pot fi raportate în mod anonim acuzațiile de intimidare sau hărțuire (care va fi administrată de PIU).
- Modul în care lucrătorilor temporari li se va reaminti despre natura temporară a muncii lor pe durata angajării și furnizarea unei notificări adecvate înainte de încetarea contractului, astfel încât notificarea să nu vină ca un șoc brusc și să nu declanșeze resentimente sau proteste. Un plan de reducere a personalului va fi pregătit și implementat de antreprenorul de construcții, dacă acest lucru este necesar.
- Modul în care vor fi gestionate relațiile dintre angajați prin întâlniri periodice între conducere și angajați, inclusiv prin implicarea reprezentanților angajaților.
- Un angajament de a furniza fiecărui lucrător un certificat care să descrie funcția, rolurile și responsabilitățile sale, formarea profesională primită (dacă este cazul) și orice certificări, durata angajării și datele de contact pe care un viitor angajator le poate utiliza pentru a verifica dacă informațiile conținute în acesta sunt corecte și valabile odată ce implicarea sa în acest proiect este finalizată.
- Modul în care aranjamentele de mai sus vor fi aplicate (și verificate) companiilor din lanțul de aprovizionare intern al antreprenorilor.
- Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.

**NOTĂ:** Pentru a sprijini implementarea Codului de conduită al lucrătorilor, PIU va numi un punct focal GBVH și va oferi instruire și comunicări periodice pentru angajați și contractori cu privire la înțelegerea riscurilor GBVH la locul de muncă.

**Titlu:**

**Planul de cazare a lucrătorilor (dacă este necesar)**

**Obiective:**

- Asigurarea faptului că clădirile selectate pentru a oferi cazare forței de muncă non-locale iau în considerare prezența unor aspecte de mediu și sociale sensibile în apropiere.
- Pentru a se asigura că forța de muncă din afara localității beneficiază de condiții de cazare decente și sigure.

	<ul style="list-style-type: none"> <li>Să se asigure că standardul de cazare oferit forței de muncă din afara localității reflectă cerințele combinate ale legislației naționale și ale PR2.</li> </ul>
<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Toate spațiile de cazare pentru lucrători trebuie construite și operate în conformitate cu conținutul aplicabil al publicației IFC/BERD intitulată: „Spațiile de cazare pentru lucrători: procese și standarde – Notă orientativă (2010)”. Aceasta include detalii privind specificațiile minime de control care acoperă siguranța împotriva incendiilor, siguranța electrică, disponibilitatea și calitatea instalațiilor sanitare, securitatea bunurilor personale ale lucrătorilor, siguranța alimentară, disponibilitatea apei potabile, condițiile de aer condiționat/încălzire, disponibilitatea activităților recreative, precum și dormitoare și instalații sanitare separate pe sexe.</li> <li>Detalii privind modul în care accesul în unitățile de cazare va fi controlat prin utilizarea punctelor de intrare/ieșire desemnate, deservite de personal de securitate.</li> <li>Un angajament ca fiecare clădire să dispună de un plan de intervenție în caz de urgență pentru a asigura evacuarea în siguranță a lucrătorilor în caz de incendiu sau de alt tip de urgență, cu ieșiri de incendiu marcate clar și menținute libere de obstacole, precum și modul în care planul va fi testat periodic prin exerciții de incendiu.</li> <li>Detalii privind modul în care lucrătorilor li se vor oferi gratuit consiliere și asistență medicală. Lucrătorii care au nevoie de consiliere sau tratament de specialitate vor fi transportați la cel mai apropiat centru medical de stat.</li> <li>Se vor organiza întâlniri lunare între reprezentanții conducerii și reprezentanții lucrătorilor, pentru a discuta condițiile de cazare și facilitățile.</li> <li>O referire la Codul de conduită al lucrătorilor.</li> <li>Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.</li> </ul>	

<b>Titlu:</b>	<b>Plan de intervenție în caz de urgență</b>
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asigurarea existenței unui plan adecvat de răspuns la situațiile de urgență care pot apărea în timpul construcției, în conformitate cu legislația națională și PR4.</li> <li>Asigurarea faptului că rolurile și responsabilitățile din cadrul PIU privind raportarea, răspunsul și notificarea departamentelor guvernamentale relevante sunt clar definite și testate.</li> <li>Prezentarea detaliilor privind facilitățile de intervenție în caz de urgență din apropiere și modul în care acestea pot fi contactate pentru a solicita sprijin în timpul unei intervenții de urgență, dacă este necesar.</li> <li>Să se asigure coordonarea între PIU și departamentele guvernamentale relevante în ceea ce privește răspunsul la scară largă la o situație de urgență.</li> </ul>

<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Se va efectua o evaluare pentru a identifica o serie de scenarii de urgență realiste care ar putea apărea în timpul construcției. Aceasta va include o descriere a evenimentului, nivelul de gravitate al acestuia, impactul potențial asupra receptorilor de mediu și sociali (biodiversitate, calitatea apei, sănătatea lucrătorilor, siguranța publică etc.) și orice alte informații relevante. Pe baza rezultatelor acestei evaluări, se va elabora Planul de intervenție în caz de urgență pentru a răspunde scenariilor identificate.</li> <li>Se vor pregăti diagrame de flux pentru fiecare scenariu de urgență, inclusiv o diagramă de flux pas cu pas care să indice acțiunile care trebuie întreprinse și cine este responsabil pentru fiecare dintre acestea.</li> <li>Detalii privind o echipă internă de intervenție în caz de urgență din cadrul PIU, care se reunește pentru a conduce în comun efortul de intervenție în caz de urgență din partea PIU, cu asistența departamentelor guvernamentale.</li> <li>Procedurile de comunicare pentru notificarea personalului PIU (inclusiv a echipei de intervenție în caz de urgență), a departamentelor guvernamentale relevante și a liderilor comunității. Acestea vor include o listă actualizată cu numele și numerele de telefon ale persoanelor de contact.</li> <li>Detalii privind resursele guvernamentale de intervenție în caz de urgență și tipul de sprijin pe care acestea îl pot oferi în timpul unei intervenții, incluzând pompieri și echipele de salvare, poliție și asistență medicală.</li> <li>Detalii privind resursele minime de intervenție în caz de urgență ale antreprenorului de construcții, cum ar fi truse pentru deversări la fața locului, puncte de prim ajutor și alte echipamente.</li> <li>Activități ulterioare de investigare a incidentelor, care vor include o analiză a cauzelor principale și procese de plan de acțiuni corective.</li> <li>Planul de exerciții de intervenție în caz de urgență (inclusiv frecvența instruirii, exerciții teoretice și exerciții „live”) pentru a testa Planul de intervenție în caz de urgență.</li> <li>Instruire internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.</li> </ul>	

**NOTĂ:** O copie preliminară a Planului de intervenție în caz de urgență va fi transmisă autorităților

guvernamentale responsabile de planificarea și intervenția în caz de urgență, pentru a se obține feedbackul acestora și a se clarifica modalitățile de notificare și raportare. În cadrul acestor consultări, se vor stabili și înregistra tipul și amplitudinea resurselor pe care acestea le-ar putea furniza în timpul unei intervenții de urgență. Se va întocmi un raport privind modul în care consultarea a contribuit la definirea conținutului Planului de intervenție în caz de urgență actualizat.

Titlu:	Planul de management al sănătății și securității în muncă
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asigurarea identificării și evaluării riscurilor pentru sănătatea și securitatea în muncă, precum și implementarea unor controale de management adecvate pentru a le reduce la un nivel cât mai scăzut posibil (ALARP).</li> <li>Să se asigure că riscurile pentru sănătatea și securitatea în muncă sunt gestionate în conformitate cu legislația națională și PR4.</li> <li>Asigurarea monitorizării continue a performanței în materie de sănătate și securitate în muncă a tuturor contractanților implicați în lucrările de construcție, cu scopul de a îmbunătăți performanța acestora în timp.</li> </ul>
<b>Conținut cheie și măsuri de management:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Rezultatul unei evaluări documentate a riscurilor va fi utilizat ca bază pentru elaborarea Planului de management al sănătății și securității în muncă, care va fi fundamentat prin organizarea unui atelier de identificare a pericolelor.</li> <li>Se va elabora un registru de riscuri care să descrie riscul potențial, probabilitatea și consecințele acestuia, ratingul general de semnificație, măsurile de control care trebuie aplicate și măsurile de monitorizare pentru a se asigura că măsurile de control implementate sunt eficiente.</li> <li>Sursele principale de risc includ necesitatea de a ridica sarcini grele, utilizarea utilajelor rotative și mecanice, prezența excavărilor și necesitatea de a efectua lucrări de construcție în apropierea drumurilor cu pavaj temporar care sunt utilizate de public.</li> <li>„Regulile de aur” care se aplică tuturor activităților de construcție acoperă mai multe subiecte, cum ar fi mersul pe jos sub sarcini suspendate</li> <li>, utilizarea EIP, izolarea și blocarea, permisul de lucru, autorizarea înainte de începerea activităților de excavare, intrarea în spații închise, protecția împotriva căderilor în timpul lucrului la înălțime, utilizarea centurilor de siguranță în vehicule, utilizarea telefoanelor mobile în timpul conducerii, interzicerea consumului de alcool sau droguri și utilizarea zonelor desemnate pentru fumat.</li> <li>Un sistem de permise de lucru (PTW).</li> <li>Definirea cerințelor privind separarea șantierului, cum ar fi împrejmuirea și asigurarea de trasee sigure pentru pietoni.</li> <li>Definiți procedurile de notificare internă și externă în urma unui incident și a unui accident, precum și o procedură de investigare care include o analiză a cauzei principale;</li> <li>Detalii privind modul în care managerii superiori vor asigura conducerea forței de muncă prin implicarea lor personală în ședințele de informare privind siguranța, ceremoniile de premiere și activități similare.</li> <li>Utilizarea discuțiilor de siguranță, pregătirea declarațiilor de metodă și evaluările de risc bazate pe sarcini, acolo unde este necesar.</li> <li>Asigurarea faptului că numai personalul competent este utilizat pentru roluri specifice, cum ar fi supravegherea sarcinilor complexe sau utilizarea utilajelor de construcții.</li> <li>Distribuirea și instruirea lucrătorilor cu privire la utilizarea EIP, care va fi furnizat gratuit.</li> <li>Furnizarea unei asigurări de accident de muncă, astfel încât lucrătorii să beneficieze de despăgubiri în cazul producerii unui accident sau a unui deces.</li> <li>Un program de audituri și inspecții viitoare pentru a monitoriza și înregistra performanța în materie de sănătate și siguranță la locul de muncă a contractorilor de-a lungul timpului.</li> <li>Instruire internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.</li> </ul>	

Titlu:	Planul comunitar de gestionare a sănătății și siguranței
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Pentru a asigura identificarea și evaluarea potențialelor riscuri pentru sănătatea și siguranța comunității, precum și implementarea unor măsuri de control adecvate pentru a le reduce la un nivel cât mai scăzut posibil (ALARP).</li> <li>Să se asigure că riscurile pentru sănătatea și siguranța comunității sunt gestionate în conformitate cu legislația națională și cu PR4 al BERD.</li> <li>Să se asigure că performanța în materie de sănătate și siguranță a comunității a tuturor contractanților implicați în lucrările de construcție este monitorizată continuu, cu scopul de a le îmbunătăți performanța în timp.</li> </ul>



**Conținut cheie și măsuri de gestionare:**

- Rezultatul unei evaluări documentate a riscurilor va fi utilizat ca bază pentru elaborarea Planului de gestionare a sănătății și siguranței comunității, care va fi fundamentat prin organizarea unui atelier de identificare a pericolelor. De asemenea, va fi elaborat un registru al riscurilor care să descrie riscul potențial, probabilitatea și consecințele acestuia, ratingul general de semnificație, măsurile de control care trebuie aplicate și măsurile de monitorizare pentru a se asigura că măsurile de control implementate sunt eficiente. Sursele principale de risc includ posibilitatea intrării neautorizate a populației locale în zonele de construcție, prezența excavărilor, a utilajelor de construcții în mișcare, a devierilor temporare de trafic, a modificărilor iluminatului stradal și a semnalizării rutiere, a personalului de securitate la punctele de intrare/ieșire ale șantierelor de construcții, precum și generarea de emisii atmosferice, inclusiv praf și zgomot.
- Utilizarea de bariere de protecție în jurul tuturor șantierelor de construcții pentru a preveni intrarea neautorizată.
- Sensibilizarea cu privire la pericolele încercării de a intra pe șantierele de construcții în cadrul școlilor locale, în timpul reuniunilor publice, precum și includerea acestui aspect în materialele de informare care vor fi disponibile publicului. Aceasta va viza școlile locale pentru a informa copiii să se țină la distanță de zonele de construcție.
- Instalarea unei serii de semne pe barierele de protecție care avertizează oamenii să nu intre, împreună cu datele de contact ale ofițerului de legătură cu comunitatea al PIU, care va putea răspunde la orice întrebări sau preocupări, în conformitate cu Planul de implicare a părților interesate.
- Conceperea și implementarea unui program de sensibilizare privind siguranța rutieră, care vizează publicul larg și, în special, utilizatorii vulnerabili ai drumurilor (pietoni și bicicliști).
- Măsurile de control viitoare care vor fi instalate la punctele de traversare temporare a drumurilor, inclusiv semnalizare și marcaje rutiere pentru a avertiza șoferii să încetinească și să permită oamenilor să traverseze drumul în siguranță.
- Perioada în care iluminatul stradal devine temporar indisponibil va fi redusă la minimum, în măsura posibilului. Locuitorii și întreprinderile din apropiere afectate de modificările iluminatului stradal vor fi informați în prealabil cu privire la oprirea acestuia și informați din nou, astfel încât să știe când iluminatul stradal va fi din nou disponibil.
- PIU va instala iluminat stradal temporar în zonele publice pentru a asigura siguranța locuitorilor locali, inclusiv a femeilor, în cazul în care acest lucru se dovedește necesar. Detaliile privind locațiile în care va fi instalat iluminatul temporar vor fi incluse în Plan.
- O trimitere la Planul de prevenire a poluării, care include măsuri de control pentru gestionarea generării de zgomot și a emisiilor atmosferice, inclusiv a prafului.
- Riscul ca forța de muncă non-locală care sosește să răspândească boli transmisibile în așezările din apropiere.
- Un program de audituri și inspecții viitoare pentru a monitoriza și înregistra performanța contractorilor în materie de sănătate și siguranță a comunității de-a lungul timpului.
- Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.

**Titlu:****Planul de gestionare a traficului și transportului****Obiective:**

- Asigurarea faptului că nivelul de perturbare a celorlalți utilizatori ai drumurilor în timpul etapei de construcție este redus la minimum, în măsura posibilului, și că accesul către alte părți ale orașului este menținut acolo unde este posibil.
- Asigurarea gestionării atente a circulației vehiculelor de construcție, astfel încât acestea să nu creeze obstacole sau aglomerări pentru ceilalți participanți la trafic.
- Asigurarea siguranței celorlalți participanți la trafic și a pietonilor pe durata lucrărilor de construcție

**Conținut principal și măsuri de gestionare:**

- Rezultatul unui studiu de planificare detaliat pentru identificarea tronsonului de drum, estimarea duratei lucrărilor de construcție și identificarea rutelor alternative, utilizând o abordare care implică participarea diferitelor tipuri de utilizatori ai drumurilor.
- Se vor pregăti o serie de diagrame de amenajare a drumurilor pentru a indica unde vor avea loc modificări temporare ale accesului, semnalizării, semnalelor și trotuarelor pentru pietoni și pentru cât timp. Aceste diagrame de amenajare a drumurilor vor fi discutate ulterior cu agenția guvernamentală relevantă pentru a se asigura că aceasta este mulțumită de planuri și că se vor face orice modificări necesare.
- Folosind planurile actualizate, vor fi identificate și instalate o serie de rute de acces temporare, semne și semnale, astfel încât utilizatorii drumurilor și pietonii să înțeleagă clar unde trebuie să se îndrepte pentru a se deplasa în siguranță în jurul șantierului.
- Mass-media și comunicatele de presă vor publica detalii privind devierea temporară a traficului rutier, astfel încât utilizatorii drumurilor și pietonii să fie informați cu privire la acest lucru, înainte de implementarea modificărilor.
- Detaliile privind mecanismul de reclamații al comunității vor fi afișate în diverse locuri publice, împreună cu

hărți de sprijin ale devierilor temporare, astfel încât oamenii să poată ridica o problemă sau o reclamație cu privire la acestea, dacă doresc să o facă.

- Vehiculele de construcții nu vor fi supraîncărcate. Limitele de viteză trebuie respectate în permanență. Toți pasagerii trebuie să poarte centurile de siguranță. Șoferilor nu li se va permite să efectueze apeluri telefonice în timp ce conduc.
- Circulația vehiculelor de construcții care transportă materiale și personal va fi planificată cu atenție pentru a evita crearea de aglomerație la intrarea în șantier. Se va utiliza circulația pe sens unic pe șantierele de construcții, acolo unde este posibil. Încărcarea, descărcarea și mersul cu spatele al vehiculelor vor fi controlate de un semnalizator competent (cunoscut și sub denumirea de „banksman”).
- Toate vehiculele și utilajele utilizate vor fi inspectate săptămânal pentru a se verifica starea generală a acestora, precum și elementele critice pentru siguranță (lumini, claxon, frâne, parbriz, oglinzi, anvelope etc.). Vehiculele care prezintă defecte nu vor fi utilizate până la repararea acestora.
- Monitorizarea continuă a întârzierilor din traficul rutier, înregistrate pe baza sondajelor cantitative de monitorizare a traficului rutier.
- Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.

Titlu: Planul de gestionare a prevenirii poluării	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Asigurarea existenței unor măsuri eficiente pentru protejarea mediului și evitarea/reducerea la minimum a generării de neplăceri pentru locuitorii din zonă și utilizatorii drumurilor.</li><li>▪ Asigurarea gestionării zgomotului, a emisiilor atmosferice, a apelor uzate, a iluminatului artificial și a oricăror alte surse de poluare în conformitate cu legislația națională și cu PR3 al BERD</li></ul>
Conținut principal și măsuri de gestionare:	
Emisii atmosferice, praf și zgomot	
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Toate utilajele și vehiculele de construcție trebuie să fie moderne și întreținute în conformitate cu specificațiile producătorului, codurile industriale aplicabile sau standardele tehnice, pentru a asigura funcționarea lor sigură și fiabilă. Generarea de emisii negre la pornire trebuie evitată pe cât posibil prin întreținere preventivă eficientă.</li><li>▪ Toate utilajele și vehiculele de construcții vor fi oprite atunci când nu sunt utilizate, pentru a preveni generarea inutilă de zgomot și emisii atmosferice.</li><li>▪ Șoferii utilajelor și vehiculelor de construcții trebuie să fie instruiți și dotați cu echipamente care vizează prevenirea generării de praf de la anvelope și de la transportul deșeurilor și al altor materiale care ar putea genera praf.</li><li>▪ Toți lucrătorii din construcții trebuie instruiți și dotați cu echipamente menite să reducă la minimum generarea de praf de construcție. Aceasta include utilizarea aspersoarelor de apă acolo unde este cazul.</li><li>▪ Șoferii utilajelor și vehiculelor de construcții trebuie instruiți și dotați cu echipamente menite să prevină generarea de zgomot (inclusiv zgomote metalice) în timpul transportului de materiale și echipamente.</li><li>▪ În cazul în care sunt stocate volume mari de materiale, acestea trebuie inspectate periodic și aranjate cu o înălțime minimă a grămezilor pentru a preveni generarea de praf și scurgerile de tulburii.</li><li>▪ Acolo unde este posibil, se va utiliza energia electrică din rețeaua locală pentru alimentarea șantiierelor de construcții, pentru a evita utilizarea generatoarelor mobile portabile care generează zgomot și emisii atmosferice.</li><li>▪ Vehiculele și utilajele de construcții (inclusiv instalațiile de concasare) trebuie amplasate cât mai departe posibil de receptorii sensibili din apropiere. Dacă este necesar, aceste instalații trebuie adăpostite în incinte acustice adecvate pentru a preveni generarea de zgomot.</li><li>▪ Utilizarea echipamentelor zgomotoase (cum ar fi instalația de concasare) va fi limitată exclusiv la intervalul orar de zi, definit între orele 07:00 și 22:00, perioadă în care se aplică standardele de zgomot pentru intervalul de zi.</li><li>▪ Se vor colecta date de referință suplimentare privind zgomotul la receptorii sensibili din vecinătatea lucrărilor de construcție, iar acestea vor fi utilizate ca termen de comparație în cadrul activităților viitoare de monitorizare.</li><li>▪ La selectarea utilajelor de mari dimensiuni care urmează să fie utilizate pe perioade îndelungate, se va acorda prioritate utilajelor care respectă Directivele UE privind zgomotul 2000/14/CE și 2005/88/CE.</li><li>▪ Se vor efectua audituri periodice pentru a confirma eficacitatea măsurilor de minimizare a prafului, care vor include observarea condițiilor meteorologice, inclusiv viteza și direcția vântului, precum și condițiile meteorologice generale.</li></ul>	
Ape uzate și drenaj	
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Detalii privind standardele minime din legislația națională și PR3 al BERD asociate cu deversarea apelor uzate în canalizare, în apele de suprafață sau în alte recipiente. Aceasta va implica o comparație între standardele naționale și PR3 al BERD, adoptându-se standardul mai strict.</li><li>▪ Detalii privind permisele, licențele și autorizațiile naționale necesare pentru deversarea apelor uzate.</li><li>▪ Toate apele uzate care urmează să fie deversate vor fi testate în ceea ce privește calitatea și conformitatea</li></ul>	

cu standardul proiectului înainte de a fi eliminate.

- Se va efectua o evaluare specifică amplasamentului pentru a verifica dacă locul de eliminare selectat este adecvat pentru volumul și calitatea apei care se intenționează a fi deversată.
- Volumul și sursele apelor uzate evacuate vor fi înregistrate împreună cu rezultatele testării.
- Toate apele uzate generate vor fi colectate într-un rezervor și transferate către o stație municipală de epurare a apelor uzate, în conformitate cu Planul de gestionare a deșeurilor.
- Detalii privind măsurile temporare de drenaj pentru a se asigura că anumite părți ale amplasamentului nu se inundă în cazul unor perioade de precipitații abundente.

#### Prevenirea contaminării solului, a apelor subterane și a apelor de suprafață

- Toate materialele periculoase (motorină, uleiuri depozitate în atelierele auto) trebuie amplasate într-o zonă securizată, prevăzută cu baraje de reținere. Rezervorul secundar de reținere trebuie să poată reține 110 % din capacitatea recipientului sau, în cazul în care există mai multe recipiente în rezervorul secundar, 110 % din capacitatea celui mai mare recipient sau 25 % din total, oricare dintre aceste valori este mai mare.
- La fiecare șantier de construcții trebuie să fie disponibilă o zonă dedicată realimentării, situată într-o zonă impermeabilă, astfel încât eventualele scurgeri și deversări să poată fi curățate cu ușurință. Trebuie utilizată o procedură de realimentare care să includă verificarea volumului de combustibil necesar și a capacității rezervorului, o barieră de reținere temporară sub formă de tăvi de scurgere, comunicarea între personal și o verificare după realimentare pentru a se asigura că eventualele scurgeri sunt curățate imediat.
- Pe tot șantierul trebuie să fie disponibile truse de intervenție în caz de deversare, în conformitate cu Planul de intervenție în caz de urgență, pentru a face față scurgerilor și deversărilor minore.
- Nu se vor deversa ape uzate într-un râu, cu excepția cazului în care acestea au fost supuse unei evaluări specifice amplasamentului și unor teste de calitate a apei (conform celor de mai sus).
- Nu se va spăla niciun vehicul la o distanță mai mică de 50 m de un râu.
- Toate zonele de teren utilizate temporar în timpul etapei de construcție trebuie readuse la starea inițială.
- Nu se vor lăsa deșeuri sau alte materiale, iar amplasamentul va fi inspectat de PIU înainte ca lucrările contractantului să fie considerate finalizate și factura finală plătită.

#### Utilizarea resurselor de apă

- Măsurile care trebuie luate pentru a reduce la minimum utilizarea resurselor de apă dulce în timpul etapei de construcție.
- Detalii privind volumul viitor de apă necesar în etapa de construcție și sursa de proveniență a acesteia.
- Detalii privind permisele, licențele și autorizațiile naționale necesare pentru captarea apei din sursele identificate.

#### General

- Revizuirea sistematică a intrărilor de materiale și a proiectării pentru eficiența resurselor prin minimizarea utilizării materialelor, utilizarea prefabricării, selectarea produselor cu energie încorporată mai mică sau a produselor reciclate și/sau specificarea soluțiilor cu intervale de întreținere mai mici.
- Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.

Titlu: Planul de gestionare a solului și de control al eroziunii și Planul de gestionare a materialelor excavate/reziduurilor	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Protejarea, conservarea și refacerea solurilor perturbate în timpul lucrărilor de construcție.</li><li>▪ Evitarea excavărilor inutile și reducerea la minimum a îndepărtării, degradării sau contaminării solului.</li><li>▪ Asigurarea manipulării, depozitării, reutilizării și eliminării în condiții de siguranță a solurilor excavate și a deșeurilor.</li><li>▪ Prevenirea eroziunii solului și a transportului de sedimente, inclusiv de pe versanți, din stocurile de, de pe drumurile de acces și de pe șantierele de lucru.</li><li>▪ Controlarea riscurilor geologice, cum ar fi alunecările de teren și instabilitatea versanților, prin soluții de inginerie și drenaj.</li><li>▪ Reabilitați vegetația și drenajul natural cât mai curând posibil pentru a stabili solurile și a reduce eroziunea.</li></ul>
Conținut cheie și măsuri de gestionare:	
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Contractantul trebuie să pregătească SMECP ca parte a CESMP, acoperind:</li><li>▪ Aranjamente organizaționale: rolurile și responsabilitățile contractantului și ale subcontractanților. Licențele și certificatele relevante necesare în conformitate cu legislația națională.</li><li>▪ Caracterizarea solului și a deșeurilor: cantitățile și tipurile de sol excavat și deșeuri pe șantier, clasificarea și adecvarea pentru reutilizare (sol vegetal, subsol, deșeuri).</li><li>▪ Sisteme de separare și colectare: proceduri de separare a solului vegetal (stratul fertil), subsolului excavat și deșeurilor, metode de minimizare a amestecării și contaminării.</li></ul>	

- Cerințe privind depozitarea și stocarea: locații și condiții pentru depozitarea temporară și stocuri, măsuri pentru controlul scurgerilor, acoperire, însămânțare și păstrarea fertilității.
- Reutilizare și destinație finală: principii de reutilizare în circuit închis pentru a maximiza refacerea la fața locului, criterii pentru transportul sau eliminarea în afara amplasamentului în cazul în care reutilizarea nu este fezabilă.
- Evaluarea riscului de eroziune: identificarea zonelor predispuse la eroziune (pante abrupte, soluri afânate, linii de drenaj), identificarea măsurilor necesare de control al eroziunii și a locațiilor.
- Tehnici temporare și permanente de control al eroziunii: specificații privind covorașele, mulcirea, lucrările de drenaj, stabilizarea versanților, măsurile de control al sedimentelor etc.
- Proiectarea drenajului (după cum este necesar), drenaj suplimentar pentru zonele cu risc ridicat de eroziune sau instabilitate a versanților.
- Monitorizare, întreținere și refacere: proceduri pentru monitorizarea stării solului, a eroziunii, a stabilității și a performanței refacerii.
- Cerințe pentru refacerea progresivă și revegetare.
- Măsuri de gestionare:  
Gestionarea solului
- Reducere la minimum și reutilizare: Planificați lucrările astfel încât să reduceți la minimum excavarea și să permiteți îndepărtarea solului numai atunci când este necesar. Maximizați reutilizarea materialelor excavate pentru refacerea la fața locului, în conformitate cu Planul de refacere a amplasamentului.
- Manipulare și depozitare: Îndepărtați și separați solul vegetal de alte materiale; depozitați separat, depozitați toate solurile în locuri sigure, protejate împotriva scurgerilor și eroziunii, acoperiți sau însămânțați stocurile depozitate mai mult de 3 luni; îndepărtați sau împrăștiati stocurile la sfârșitul construcției.
- Protecția calității solului: Limitați deplasările vehiculelor în afara drumurilor pentru a evita compactarea — în special în soluri moi sau pe pante abrupte; evitați conducerea în afara drumurilor în condiții de umiditate; reparați imediat șanțurile sau daunele cauzate de compactare.
- Stabilitatea versanților și lucrările de terasament: Evitați tăierea pământului și rutele de acces pe versanți abrupti; aplicați măsuri de stabilizare tehnică acolo unde este inevitabil. Proiectați șanțuri de drenaj astfel încât stabilitatea terenului adiacent și hidrologia să nu fie afectate negativ.
- Reabilitare și revegetare: Evitați să lăsați solul fără acoperire vegetală, cu excepția cazului în care este în mod natural sterp;
- Nivelări suprafețele pentru a restabili modelele naturale de drenaj, revegetați zonele defrișate și versanții modificați cu specii autohtone cât mai curând posibil.
- Planul de gestionare a materialelor de excavare (EMMP)  
Trebuie implementat înainte de începerea lucrărilor de terasament și trebuie să includă:
- Planificare și organizare: detalii privind antreprenorul și subcontractanții, proceduri pentru evaluarea E&S a carierelor de împrumut și a siturilor de depozitare.
- Reutilizare și fluxul de materiale: măsuri pentru maximizarea reutilizării în circuit închis la fața locului (sol vegetal și subsol), cantitățile de materiale și potențialul de reutilizare pe categorii și pe șantier.
- Gestionarea stocurilor: cerințe privind acoperirea stocurilor și protejarea acestora împotriva scurgerilor, separarea solurilor excavate curate de cele contaminate; tratarea sau eliminarea în condiții de siguranță a solului contaminat; stocurile de sol vegetal pe termen lung trebuie să se afle în afara zonelor de lucru active și la distanță de șanțurile de drenaj.
- Carierele de împrumut și siturile de depozitare: trebuie să fie aprobate de autoritățile de reglementare și de mediu, necesită evaluarea E&S și elaborarea de măsuri de atenuare de către contractant, trebuie coordonate cu municipalitățile.
- Protecția și conservarea calității: stocurile trebuie proiectate pentru a minimiza pierderile, compactarea, contaminarea și degradarea; terenurile agricole utilizate temporar trebuie refăcute și readuse la utilizarea agricolă.
- Controlul eroziunii – Măsuri cheie de atenuare/gestionare
- Planificare și minimizarea expunerii: minimizarea suprafețelor defrișate și a zonelor expuse la eroziune, optimizarea amenajării spațiului de lucru pentru a reduce solurile expuse.
- Măsuri temporare de control al eroziunii: instalarea de covorașe de control al eroziunii, mulcire, diguri sau drenaje temporare acolo unde este necesar, protejarea solului expus până la refacerea vegetației.
- Măsuri de control al sedimentelor: Instalarea de garduri de nămol, capcane de sedimente, baraje de control sau măsuri similare pentru a controla debitul de apă și sedimentele, aplicarea controlului sedimentelor în special pe: drumuri de acces, tabere de construcție, fundații de turnuri (dacă este cazul), orice zone de tăiere și umplere.
- Gestionarea debitului de apă și a scurgerilor: Instalați structuri de drenaj pentru a controla scurgerile de suprafață și a reduce mobilizarea sedimentelor, mențineți toate măsurile de control al eroziunii și al sedimentelor pe toată durata construcției.

<b>Titlu:</b>	<b>Planul de gestionare a zgomotului din timpul construcției</b>
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Prevenirea, minimizarea și controlul emisiilor de zgomot și vibrații generate de toate activitățile de construcție.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Asigurarea respectării valorilor limită naționale privind zgomotul și a bunelor practici internaționale (GIP).</li> <li>▪ Protejarea receptorilor din apropiere (locuințe, școli, unități sanitare, locuri de muncă) împotriva nivelurilor excesive de zgomot sau vibrații.</li> <li>▪ Aplicarea unor măsuri de control la sursă și la șantier pentru a reduce emisiile de zgomot în timpul construcției.</li> <li>▪ Asigurarea unei comunicări transparente cu comunitățile afectate în ceea ce privește programele de construcție, activitățile zgomotoase și mecanismele de reclamație.</li> <li>▪ Monitorizarea zgomotului și a vibrațiilor pentru a asigura respectarea continuă a normelor și luarea de măsuri corective.</li> </ul>
--	---

#### Conținut cheie și măsuri de gestionare:

**Contractantul trebuie să pregătească CNMP ca parte a CESMP. Acesta va include:**

- Identificarea surselor de zgomot și vibrații: toate utilajele, echipamentele grele, camioanele, generatoarele, compresoarele, stațiile de betoane, concasoarele, etapele de construcție cu intensitate ridicată a zgomotului (excavare, spargere, batere de piloți, lucrări de asfaltare).
- Cadrul legal și normativ: legislația națională relevantă din Republica Moldova (limite de zgomot și restricții de timp), standardele GIP (de exemplu, Directiva UE privind echipamentele de exterior, valorile orientative ale IFC/BERD).
- Cartografierea de referință și a receptorilor: identificarea celor mai apropiați receptori ocupați, harta receptorilor sensibili pe o rază de 200 m de șantierele de construcții și rutele de transport.
- Strategia de control al zgomotului și vibrațiilor: control la sursă (specificații ale echipamentelor, dispozitive de amortizare a zgomotului), control pe șantier (programare, bariere, zonare, secvențiere), controale ale zgomotului legate de transport.
- Program de monitorizare a zgomotului și vibrațiilor: locații, frecvență, parametri, praguri și acțiuni corective, proceduri de monitorizare declanșate de reclamații.
- Informarea și comunicarea cu comunitatea: sisteme de notificare pentru rezidenți, mecanisme de soluționare a reclamațiilor privind zgomotul și feedback.
- Roluri, responsabilități și instruire: responsabil desemnat pentru controlul zgomotului, cerințe de instruire a lucrătorilor (reducerea zgomotului, operarea echipamentelor).
- Raportare și ținerea evidențelor: jurnale zilnice, înregistrări privind depășirile, acțiuni corective și rapoarte către autorități.

#### Măsuri de gestionare:

- Planificarea și programarea construcțiilor: programarea activităților zgomotoase în timpul orelor de lucru permise; evitarea orelor matinale, a serilor, a sărbătorilor și a weekendurilor; ordonarea sarcinilor zgomotoase pentru a evita expunerea prelungită la zgomot; coordonarea lucrărilor zgomotoase între subcontractanți pentru a preveni vârfurile cumulative de zgomot, stabilirea orelor de lucru de comun acord cu autoritățile locale.
- Utilizarea echipamentelor mai silențioase și bine întreținute: selectarea echipamentelor cu zgomot redus, conforme cu Directiva UE privind echipamentele de exterior; asigurarea întreținerii și reviziei periodice pentru a reduce zgomotul și vibrațiile; efectuarea de teste periodice de zgomot pentru a confirma conformitatea; menținerea capacelor acustice ale motoarelor închise în timpul funcționării.
- Măsuri de amortizare, silențiere și inginerie: echipați echipamentele cu amortizoare de zgomot, silenziere, carcase acustice; utilizați compresoare cu zgomot redus, dotate cu carcase acustice adecvate; aplicați tampoane antivibrații sub echipamentele staționare; utilizați unelte electrice cu vibrații reduse (de exemplu, hidraulice în loc de pneumatice, acolo unde este posibil).
- Bariere fonice temporare și naturale: construiți bariere temporare folosind diguri de pământ, grămezi de pământ, containere sau panouri acustice; instalați bariere în jurul echipamentelor staționare cu zgomot ridicat (generatoare, concasoare, stații de betoane), poziționați echipamentele cât mai departe posibil de receptorii sensibili.
- Măsuri de control al vibrațiilor: selectați echipamente și metode cu vibrații reduse, utilizați tampoane de izolare, amortizoare sau fundații care absorb vibrațiile, limitați activitățile cu potențial ridicat de vibrații (de exemplu, baterea pilonilor) și informați locuitorii în avans, monitorizați vibrațiile acolo unde receptorii se află în apropierea zonelor de excavare sau compactare.
- Instruirea lucrătorilor și disciplina operațională: instruiți lucrătorii cu privire la tehnicile de reducere a zgomotului și la utilizarea corectă a echipamentelor; evitați strigătele; încurajați utilizarea radiourilor sau a căștilor pentru comunicare; solicitați lucrătorilor să utilizeze protecție auditivă (căști) în zonele cu zgomot ridicat.
- Informarea și comunicarea cu comunitatea: informați locuitorii în avans cu privire la activitățile de construcție, calendarul și nivelul de zgomot preconizat; furnizați actualizări pentru orice lucrări planificate la o distanță de până la 200 m de receptori; comunicați datele de contact ale Mecanismului de soluționare a reclamațiilor (GM) al proiectului; răspundeți prompt la reclamații și implementați măsuri corective.
- Respectarea reglementărilor locale: respectarea strictă a standardelor de zgomot și a restricțiilor de timp din Republica Moldova; fără lucrări pe timp de noapte, în weekend sau de sărbători, cu excepția cazului în care sunt autorizate de autoritățile locale; documentați și justificați orice lucrări excepționale care necesită



prelungirea programului de lucru.

- Monitorizarea zgomotului: efectuarea unei monitorizări periodice în conformitate cu cerințele naționale, utilizarea sonometrelor calibrate amplasate în apropierea receptorilor cheie; declanșarea de acțiuni corective atunci când se înregistrează depășiri (de exemplu, relocarea echipamentelor); înregistrarea reclamațiilor și a răspunsurilor.
- Măsuri suplimentare de reducere a zgomotului specifice șantierului (GIP): amplasarea utilajelor zgomotoase departe de zonele sensibile (școli, locuințe, întreprinderi); evitați funcționarea simultană a mai multor echipamente zgomotoase; reduceți zgomotul generat de transport; limitați viteza vehiculelor la ≤10 km/h pe drumurile temporare ale șantierului; stabiliți drumurile de acces neasfaltate cu pietriș; încărcați/descărcați materialele departe de receptori; evitați accelerarea inutilă a motorului și utilizarea claxonului; opriți motoarele în timpul ralantiului; porniți utilajele secvențial, nu simultan;
- Gestionarea reclamațiilor și măsuri corective: investigați toate reclamațiile privind zgomotul/vibrațiile; identificați sursa și evaluați necesitatea de a: ajusta programul de lucru, reloca echipamentele, instala bariere suplimentare, îmbunătăți disciplina operațională. Receptorii sensibili trebuie cartografiati înainte de începerea lucrărilor pentru a permite un răspuns rapid.
- Coordonarea cu autoritățile: mențineți o legătură regulată cu autoritățile locale cu privire la: lucrările planificate, creșterile temporare ale zgomotului, derogările necesare, notificările către comunitate, raportarea rezultatelor monitorizării și a depășirilor, după cum este necesar.

Titlu:		Planul de gestionare a substanțelor chimice și a substanțelor periculoase
Obiective:		<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Asigurarea manipulării, transportului, depozitării, utilizării și eliminării în condiții de siguranță a substanțelor chimice și a substanțelor periculoase în timpul construcției.</li><li>▪ Minimizarea riscurilor pentru lucrători, comunități și mediu care decurg din scurgeri, expunere sau incendii.</li><li>▪ Gestionarea materialelor periculoase în conformitate cu legislația națională și bunele practici internaționale (GIP).</li><li>▪ Prevenirea contaminării solului, apei, aerului și a receptorilor ecologici sensibili.</li><li>▪ Asigurați-vă că lucrătorii sunt instruiți și competenți în gestionarea substanțelor periculoase, utilizarea EIP și intervenția în situații de urgență.</li><li>▪ Implementați o ierarhie clară a riscurilor: eliminare, substituie, izolare, control, practici sigure și EIP.</li></ul>
Conținut cheie și măsuri de gestionare:		
CHSMP trebuie elaborat ca parte a CESMP și trebuie să includă:		
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Identificarea și inventarierea pericolelor: lista completă a substanțelor periculoase preconizate la fața locului (combustibili, uleiuri, solvenți, detergenți, vopsele, etanșanți, gaze, erbicide etc.); cantități, locuri de depozitare, riscuri asociate și clasificări ale pericolelor.</li><li>▪ Cadrul legal și standard: reglementările naționale aplicabile gestionării substanțelor periculoase în Republica Moldova; referințe GIP (îndrumări privind fișele cu date de securitate a materialelor, standarde de depozitare în condiții de siguranță, cerințe privind bazinele de retenție).</li><li>▪ Ierarhia de reducere a riscurilor: eliminarea/înlocuirea substanțelor chimice cu risc ridicat; izolare, încadrare, protecție prin bazine de retenție și protecție bazată pe distanță; controale tehnice, practici de lucru sigure, EIP.</li><li>▪ Roluri, responsabilități și instruire: responsabilul desemnat pentru siguranța chimică și responsabilitățile acestuia; programul de instruire pentru lucrători, inclusiv intervenția în caz de deversare și manipularea în condiții de siguranță.</li><li>▪ Protocoale de depozitare și manipulare: zone de depozitare aprobate, capacitatea bazinelor de retenție, reguli de separare, cerințe de ventilație; etichetare, semnalizare și gestionarea containerelor.</li><li>▪ Cerințe de transport: transportatori autorizați, planificarea rutelor, documentație, cerințe privind vehiculele, truse de intervenție în caz de urgență.</li><li>▪ Proceduri de intervenție în caz de urgență: pași de gestionare a scurgerilor, linii de raportare, contacte de urgență, interfețe cu ERP (Planul de intervenție în caz de urgență).</li><li>▪ Dispoziții privind deșeurile și eliminarea acestora; cerințe privind separarea, izolarea, eliminarea în afara amplasamentului șiținerea evidențelor.</li><li>▪ Monitorizare, inspecție și raportare: cerințe de inspecție săptămânală, actualizări ale inventarului, acțiuni corective și proceduri de documentare.</li></ul>		
Măsuri de gestionare:		
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Menținerea unui registru complet și actualizat al fișelor cu date de securitate (MSDS) pentru toate substanțele periculoase, revizuirea fișelor MSDS înainte de orice manipulare, transport, depozitare sau eliminare; instruirea întregului personal în ceea ce privește manipularea în condiții de siguranță, utilizarea EIP,</li></ul>		

intervenția în caz de deversare și procedurile de urgență; păstrarea evidențelor de instruire; asigurarea kiturilor de intervenție în caz de deversare la toate instalațiile de depozitare și pe echipamentele de transport al substanțelor periculoase; asigurarea disponibilității EIP adecvate (mănuși, măști, ochelari de protecție, salopete rezistente la substanțe chimice); depozitați toate substanțele chimice și deșeurile chimice în conformitate cu standardele aprobate și cerințele naționale; echipați toate vehiculele din amplasament cu stingătoare de incendiu adecvate.

- Transportul substanțelor periculoase: angajați numai transportatori autorizați, cu cunoștințe în domeniul reglementărilor privind materialele periculoase; transportați substanțele periculoase în conformitate cu reglementările naționale relevante; asigurați-vă că toate vehiculele care transportă mărfuri periculoase sunt însoțite de truse de intervenție în caz de deversare; utilizați containere etichetate corespunzător și asigurați-vă că încărcarea este sigură pentru a preveni răsturnarea sau scurgerile; asigurați-vă că șoferii sunt instruiți în ceea ce privește procedurile de intervenție în caz de urgență și de raportare.
- Cerințe de depozitare: depozitați și utilizați substanțele exact așa cum este specificat în fișele de siguranță (MSDS) și pe etichetele producătorului; reduceți la minimum numărul de locații de depozitare; centralizați depozitarea acolo unde este posibil; nu depozitați împreună substanțe chimice incompatibile (substanțe inflamabile, corozive, toxice); depozitați hidrocarburile (combustibili, uleiuri, lubrifianți) în zone cu bazine de retenție care respectă standardele de reglementare; depozitați substanțele periculoase în butoaie pe suprafețe impermeabile, înclinate sau cu bazine de retenție; depozitați separat substanțele inflamabile, corozive și toxice, cu etichetare conformă cu reglementările; interziceți toate sursele de aprindere în apropierea rezervoarelor de depozitare a substanțelor inflamabile; asigurați dușuri de siguranță, stații de spălare a ochilor și truse de prim ajutor în apropierea zonelor de depozitare a substanțelor periculoase; mențineți truse de intervenție în caz de deversare în toate zonele de depozitare și pe echipamentele care manipulează substanțe periculoase; interziceți depozitarea sau utilizarea la o distanță mai mică de 50 m de cursuri de apă sau conducte de drenaj; instalați un e de avertizare adecvate și semnalizare de pericol în toate locațiile de depozitare a substanțelor periculoase.
- Cerințe de utilizare: respectați procedurile de operare în condiții de siguranță, inclusiv practicile corecte de decantare, amestecare și diluare; evitați utilizarea substanțelor periculoase în condiții de vânt sau ploaie, când este probabilă dispersarea; asigurați-vă că recipientele sunt sigilate când nu sunt utilizate, pentru a preveni evaporarea sau vărsarea; utilizați unelte, echipamente și recipiente aprobate pentru utilizarea substanțelor chimice.
- Eliminarea deșeurilor periculoase: colectați și eliminați deșeurile periculoase în conformitate cu Planul de gestionare a deșeurilor din construcții; utilizați numai instalații de eliminare sau reciclare autorizate, aprobate de autoritățile naționale; separați deșeurile periculoase de deșeurile generale; etichetați clar recipientele; păstrați documentația privind cantitățile, datele de eliminare, transportatorul și destinația;
- Prevenirea și intervenția în caz de deversare: respectați procedurile de gestionare a deversărilor din Planul de pregătire și intervenție în caz de urgență (EPRP); limitați și curățați imediat toate deversările folosind absorbante adecvate; raportați toate deversările către NRA / Consultantul de supraveghere, după cum este necesar; inspectați și întrețineți toate echipamentele pentru a preveni scurgerile, în special sistemele hidraulice; înlocuiți imediat furtunurile, garniturile sau racordurile deteriorate; asigurați-vă că trusele de intervenție în caz de deversare includ absorbante, nisip, bariere flotante, neutralizatori și dispozitive de stingere a incendiilor adecvate riscului.
- Monitorizare și inspecție: mențineți un inventar complet al substanțelor periculoase pentru proiect, completat la începutul construcției și actualizat periodic; mențineți un registru al fișelor cu date de securitate în zonele de depozitare și în biroul antreprenorului; efectuați inspecții săptămânale care să acopere: condițiile de depozitare, integritatea digurilor de protecție, disponibilitatea EIP, starea truselor de intervenție în caz de deversare, etichetarea containerelor, dovezi de scurgeri sau manipulare necorespunzătoare, înregistrați neconformitățile și implementați acțiuni corective, raportați rezultatele monitorizării către client și inginerul de supraveghere.

Titlu: Planul de gestionare a deșeurilor	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Asigurarea gestionării corespunzătoare a deșeurilor solide și lichide (inclusiv a stratului de acoperire/deșeurilor de excavare) în conformitate cu legislația națională și cu PR3 al BERD.</li> <li>▪ Asigurarea faptului că antreprenorii adoptă ierarhia deșeurilor, care constă în evitarea, reducerea, recuperarea, reciclarea și, dacă niciuna dintre aceste opțiuni nu este disponibilă, tratarea și eliminarea deșeurilor într-un mod legal și responsabil.</li> <li>▪ Urmărirea tuturor mișcărilor deșeurilor, înregistrând modul în care deșeurile pot fi transferate de la o entitate la alta înainte de a ajunge la destinația finală.</li> <li>▪ Să se asigure că contractanții de gestionare a deșeurilor sunt evaluați în timpul procesului de achiziție, înainte de a fi angajați, pentru a verifica dacă vor fi capabili să gestioneze deșeurile în conformitate cu cerințele prezentului Plan.</li> <li>▪ Asigurarea faptului că toate instalațiile de gestionare a deșeurilor sunt</li> </ul>

	auditate în conformitate cu cerințele naționale și cerințele PR4 ale BERD înainte de a fi utilizate.
<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Detalii privind un inventar al deșeurilor care să reflecte cantitatea, tipul și clasificarea ca deșeuri periculoase a deșeurilor generate, precum și tipurile de deșeuri care pot fi recuperate și reciclate. Inventarul va indica momentul din etapa de construcție a proiectului în care vor fi generate cantități mari de deșeuri, astfel încât gestionarea volumelor mari de deșeuri să poată fi planificată în avans.</li> <li>▪ Un registru al deșeurilor care să reflecte modul în care diferitele tipuri de deșeuri vor fi recuperate, reciclate sau tratate/eliminate, precum și destinația finală a materialelor reziduale după ce acestea au fost supuse unui audit detaliat (a se vedea mai jos).</li> <li>▪ Detalii privind modul în care vor fi auditați potențialii contractanți din domeniul deșeurilor pentru a se asigura că aceștia dispun de capacitatea internă de a îndeplini cerințele aplicabile ale legislației naționale și ale bunelor practici industriale.</li> <li>▪ Detalii privind modul în care vor fi auditate potențialele instalații de gestionare a deșeurilor pentru a se asigura că acestea sunt operate în conformitate cu legislația națională și cu bunele practici industriale.</li> <li>▪ Un registru actualizat al contractanților aprobați pentru gestionarea deșeurilor și al instalațiilor de gestionare a deșeurilor care au fost supuse unui audit cu rezultat pozitiv.</li> <li>▪ Detalii privind modul în care deșeurile generate la fiecare șantier de construcții vor fi separate folosind un sistem simplu de codificare prin culori și semnalizare.</li> <li>▪ Modul în care containerele de depozitare a deșeurilor trebuie depozitate în siguranță, prevăzute cu bazine de retenție (acolo unde este necesar), împrejmuite și etichetate, inclusiv detalii privind etichetele internaționale de pericol și codul ONU aplicabil, acolo unde este necesar pentru deșeurile periculoase.</li> <li>▪ Modul în care zonele de depozitare a deșeurilor din fiecare etapă de construcție vor fi supuse unei inspecții vizuale săptămânale.</li> <li>▪ Formare internă, activități de sensibilizare, monitorizare folosind indicatori-cheie de performanță (KPI) și roluri și responsabilități.</li> </ul>	

<b>Titlu:</b>	<b>Planul de refacere a șantierului</b>
<b>Obiective:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Reabilitarea tuturor zonelor temporare de construcție la starea lor dinaintea construcției sau la o stare mai bună, asigurându-se că acestea sunt stabile, sigure și compatibile cu mediul.</li> <li>▪ Prevenirea degradării pe termen lung a mediului, cum ar fi eroziunea, instabilitatea solului, contaminarea sau pierderea vegetației.</li> <li>▪ Reabilitarea terenurilor într-un mod durabil, utilizând măsuri tehnice și biologice de refacere.</li> <li>▪ Asigurarea închiderii în condiții de siguranță a șantierelor, a drumurilor de acces temporare, a zonelor de depozitare, a zonelor de stocare a pământului, a taberelor de muncitori și a spațiilor de lucru auxiliare.</li> <li>▪ Asigurarea coordonării cu autoritățile locale și proprietarii de terenuri pentru a îndeplini cerințele de reglementare și așteptările comunității.</li> <li>▪ Realizarea unei refaceri treptate pentru a reduce la minimum amprenta ecologică și durata impacturilor.</li> </ul>
<b>Conținut cheie și măsuri de gestionare:</b>	
<p><b>Contractantul trebuie să elaboreze un SRP ca parte a CESMP. Acesta trebuie să includă:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Identificarea și cartografierea tuturor zonelor temporare de construcție: drumuri de acces care nu sunt necesare pentru exploatare, șantiere, zone de depozitare, tabere de cazare pentru muncitori, depozite și stocuri de pământ, utilități temporare și infrastructură de sprijin</li> <li>▪ Condiții de referință înainte de construcție: înregistrare fotografică a stării șantierului; profilul solului (sol vegetal/subsol) și vegetația existentă; modele de drenaj și utilizarea terenului.</li> <li>▪ Strategia de refacere: refacere progresivă aliniată la secvența de construcție; măsuri tehnice și biologice de refacere; metode de conservare și reutilizare a solului vegetal; standarde pentru nivelare, conturare și controlul eroziunii; criterii de acceptare a refacerii (vizuale, structurale, acoperire vegetală).</li> <li>▪ Program și etape: un program de refacere coordonat cu etapele de construcție; planificare sezonieră pentru stabilirea vegetației (primăvară/toamnă).</li> <li>▪ Roluri și responsabilități: echipa de refacere a antreprenorului, specialiști în mediu și supraveghetori; coordonarea cu NRA și autoritățile locale competente.</li> <li>▪ Monitorizare și raportare: program de monitorizare a vegetației (rate de supraviețuire, regenerare, eroziune); inspecții post-reabilitare și acțiuni corective.</li> </ul> <p><b>Măsuri de gestionare</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Toate zonele utilizate temporar în timpul construcției trebuie readuse la starea dinaintea construcției sau la o stare mai bună.</li> </ul>	

- Reabilitarea trebuie să respecte toate autorizațiile și avizele de reglementare. Colaborarea strânsă cu autoritățile competente și cu NRA este obligatorie în timpul planificării și implementării.
- Reabilitarea tehnică include măsuri de restaurare fizică, cum ar fi: amenajarea peisajului și reamenajarea terenului pentru a restabili contururile originale; instalarea de structuri permanente de control al eroziunii (șanțuri, drenuri, stabilizarea versanților); asigurarea gestionării sigure a scurgerilor și prevenirea pierderii solului; îndepărtarea canalelor de scurgere temporare, a conductelor, a căilor de acces și a structurilor; asigurarea faptului că terenul reabilitat nu prezintă pericole de siguranță pentru lucrători, proprietari de terenuri sau public.
- Reabilitarea biologică include refacerea ecologică prin: împrăștierea solului vegetal decopertat și conservat anterior; însămânțarea sau plantarea exclusiv cu specii autohtone (native); covorașe temporare de irigare sau de protecție împotriva eroziunii, dacă este necesar; un program detaliat de monitorizare pentru urmărirea stabilirii, creșterii și supraviețuirii vegetației; replantarea în cazul în care stabilirea vegetației nu a avut succes.
- Îndepărtarea lucrărilor și instalațiilor temporare: toate instalațiile temporare legate de construcție trebuie îndepărtate, cu excepția cazului în care sunt necesare pentru exploatarea pe termen lung. Aceasta include: șantiere și tabere de construcție; birouri temporare, containere de depozitare, utilități și garduri; toate echipamentele, structurile temporare și materialele reziduale; grămezi de pământ sau deșeuri; deșeuri și resturi de demolare (gestionate conform Planului de gestionare a deșeurilor). După îndepărtare: șantierele trebuie nivelate, stabilizate și revegetate.
- Curățare și îndepărtarea deșeurilor: toate materialele reziduale, resturile, stocurile și deșeurile trebuie îndepărtate și eliminate în conformitate cu Planul de gestionare a deșeurilor; solurile contaminate trebuie remediate dacă sunt identificate.
- Reabilitarea drumurilor de acces: toate drumurile de acces utilizate exclusiv pentru construcții trebuie reabilitate după finalizarea lucrărilor, cu excepția cazului în care sunt necesare pentru întreținerea operațională. Reabilitarea include: nivelare, recompactare acolo unde este necesar, înlocuirea solului vegetal, revegetare, refacerea drenajului.
- Amenajarea peisajului și revegetarea: revegetarea trebuie planificată încă din faza incipientă a CESMP. Se vor utiliza numai specii de plante autohtone, adecvate condițiilor locale. Revegetarea este progresivă, nu se amână până la final.
- Aplicați măsuri precum: mulcirea, covorașe de control al eroziunii, garduri de protecție, îmbunătățirea solului (acolo unde este necesar)
- Reabilitare progresivă: reabilitarea trebuie să aibă loc imediat ce zonele devin inutile pentru construcție.
- Acest lucru minimizează riscul de eroziune și reduce amprenta perturbării. Reabilitarea progresivă trebuie să urmeze un flux clar: îndepărtarea instalațiilor temporare, nivelarea și stabilizarea, înlocuirea solului vegetal, plantarea/însămânțarea.
- Monitorizare și criterii de acceptare: stabilirea vegetației trebuie monitorizată timp de cel puțin un sezon complet de vegetație. Criteriile pentru o refacere reușită includ: pante stabile și fără eroziune, acoperire vegetală de ≥70% cu specii autohtone, modele de drenaj restaurate; teren refăcut sigur pentru utilizarea prevăzută. Nerespectarea criteriilor necesită acțiuni corective (reînsămânțare, sol vegetal suplimentar, controlul eroziunii).

Titlu: Proceduri privind descoperirile întâmplătoare	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Stabilirea procedurilor de protejare a statutului resurselor de patrimoniu cultural tangibil care pot fi descoperite în mod neașteptat în timpul excavărilor de tip „ ”, al lucrărilor de terasament și al activităților similare, în conformitate cu legislația națională și PR8.</li> <li>▪ Să se asigure că departamentele guvernamentale sunt notificate cât mai curând posibil cu privire la descoperirea întâmplătoare.</li> <li>▪ Să sensibilizeze personalul antreprenorului de construcții și subcontractanții cu privire la procedura privind descoperirile fortuite, astfel încât lucrările să fie oprite imediat după efectuarea unei descoperiri fortuite</li> </ul>
Conținut cheie și măsuri de gestionare:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ O procedură privind descoperirile întâmplătoare care include angajamentul de a:</li> <li>▪ Oprirea temporară a tuturor lucrărilor;</li> <li>▪ Notificarea managerului E&amp;S;</li> <li>▪ Efectuarea unei evaluări preliminare pe baza a ceea ce se poate observa;</li> <li>▪ Documentarea evaluării preliminare efectuate, care include realizarea de fotografii, semnificația potențială a descoperirii și măsurile necesare pentru protejarea acesteia;</li> <li>▪ În cazul descoperirilor potențial semnificative, notificarea departamentului guvernamental relevant și așteptarea implicării acestuia înainte de a continua, până la stabilirea unui plan de acțiune viitor; sau</li> <li>▪ În cazul descoperirilor întâmplătoare evaluate ca fiind nesemnificative, extrageți rămășițele într-un container sigur, inspectați zona înconjurătoare pentru a identifica alte artefacte și reluați lucrările, verificând în același timp dacă există alte descoperiri.</li> </ul>	

Titlu: Plan de instruire	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asigurarea faptului că PIU (dacă PIU va fi o altă entitate decât NRA) are capacitatea adecvată de a gestiona riscurile și impacturile de mediu și sociale care se preconizează că vor apărea în timpul etapelor de construcție și de exploatare ale proiectului.</li> <li>Asigurarea faptului că PIU este la curent cu cerințele relevante de conformitate E&amp;S prevăzute de legislația națională și de PR-urile aplicabile.</li> </ul>
Conținut principal și măsuri de gestionare:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Furnizarea de instruire departamentului de mediu și social al PIU și managerilor superiori din cadrul organizației cu privire la următoarele subiecte:</li> <li>Implicarea părților interesate și gestionarea reclamațiilor;</li> <li>Munca și condițiile de muncă;</li> <li>Sănătatea și siguranța comunității;</li> <li>Prevenirea și controlul poluării;</li> <li>Gestionarea siguranței și securității;</li> <li>Implementarea planului de relocare;</li> <li>Cursul de e-learning dezvoltat de BERD privind gestionarea aspectelor de mediu și sociale ale contractanților</li> <li>Cursul de e-learning elaborat de BERD privind implicarea părților interesate.</li> </ul>	

Titlu: Planul de gestionare a lanțului de aprovizionare	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> <li>Identificarea riscurilor și impacturilor semnificative legate de forța de muncă asociate cu lanțurile de aprovizionare principale ale proiectului în ceea ce privește munca copiilor, munca forțată și sănătatea și siguranța la locul de muncă (inclusiv GBVH).</li> <li>Monitorizarea continuă a lanțurilor de aprovizionare pentru a identifica orice schimbări relevante și pentru a identifica noi riscuri sau impacturi semnificative asociate cu aceste schimbări.</li> </ul>
Conținut cheie și măsuri de gestionare:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Detalii privind principalii furnizori ai antreprenorului din domeniul construcțiilor și o prezentare a riscurilor legate de forța de muncă asociate fiecărui sector economic, cum ar fi (de exemplu) extragerea de agregate dintr-o carieră pentru realizarea stratului de bază al drumurilor.</li> <li>Rezultatul unei evaluări a riscurilor care să indice probabilitatea și consecințele riscurilor din lanțul de aprovizionare în fiecare sector economic și fiecare companie utilizată.</li> <li>Modul în care antreprenorul de construcții va fi obligat să selecteze furnizori cu risc redus, acolo unde este posibil.</li> <li>Detalii privind acordurile cu caracter juridic obligatoriu pe care PIU va solicita antreprenorului de construcții să le încheie cu lanțul său de furnizori pentru a include interzicerea și prevenirea muncii forțate, a muncii copiilor și a riscurilor semnificative pentru siguranța vieții.</li> <li>O descriere a domeniului de aplicare al auditurilor și inspecțiilor care urmează să fie efectuate la locul de muncă/instalația unui furnizor, în funcție de rezultatul evaluării riscurilor.</li> <li>Detalii privind modul în care PIU va impune antreprenorului de construcții să înceteze colaborarea cu furnizorii în cazul în care constatările semnificative ale auditului nu sunt remediate într-un termen rezonabil.</li> </ul>	